

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 15

DOM
2013-02-19
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
25841-12

1

SÖKANDE

TriffiQ Företagsprofilering AB, 556582-6673
Ljusslingan 2
12031 Stockholm

Ombud: Evelina Gustavsson
Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

KONKURRENSVERKET	
2013 02 20	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

MOTPART

Posten Meddelande AB, 556711-5695
105 50 Stockholm

Ombud: Advokaterna Johan Carle och Tomas Kjellgren samt jur.kand.
Daniel Björklund
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår TriffiQ Företagsprofilering AB:s ansökan om ingripande enligt LUF.

Dok.Id 317963

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

Posten meddelande AB (MEAB) har genomfört en upphandling avseende profilprodukter att användas i reklamsyfte (dnr 12/1067). Upphandlingen har genomförts som ett förhandlat förfarande med lägsta pris som utvärderingsmodell. Den 17 oktober 2012 fattades ett tilldelningsbeslut varvid annan leverantör än TriffiQ Företagsprofilering AB (bolaget) tilldelades kontraktet.

Den 25 oktober 2012 skickades ett e-postmeddelande till samtliga anbudsgivare i upphandlingen med information om att tilldelningsbeslutet dras tillbaka. Den 29 oktober 2012 fattade MEAB beslut om att avbryta upphandlingen och angav som skäl att det utifrån förfrågningsunderlaget inte varit möjligt att utse vilken anbudsgivare som hade offererat lägst pris.

YRKANDEN

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ogiltigförklarar och upphäver MEAB:s beslut att avbryta upphandlingen samt ålägger MEAB att fullfölja tilldelningen av kontrakt i enlighet med vad som har angetts i förfrågningsunderlaget.

MEAB bestrider bifall till ansökan om överprövning. Bolagets ansökan om överprövning är riktad mot fel part och kan därför inte bli föremål för sakprövning. Avbrytandebeslutet är förenligt med LUF och de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna. I vart fall har inte bolaget lidit skada till följd av avbrytandebeslutet.

GRUNDER

Bolaget har utvecklat grunderna för sin ansökan genom att anföra i huvudsak följande.

Det finns ingen lag eller praxis som föreskriver att en felaktig partsangivelse innebär att ett mål inte kan prövas i sak trots att felaktigheten har rättats till. MEAB har meddelat att det har skett en felskrivning i förfrågningsunderlaget och detta har anmälts till förvaltningsrätten. Eftersom de felaktiga partsuppgifterna har korrigerats finns det inget hinder mot att ansökan om överprövning prövas i sak.

Enligt 9 kap. 9 § andra stycket LUF har en upphandlande enhet rätt att avbryta en upphandling. Av rättspraxis framgår att en upphandling endast får avbrytas i undantagsfall och att beslutet måste vila på sakligt godtagbara skäl (jfr RÅ 2009 ref. 43 och RÅ 2008 ref. 35). I rättspraxis har sakligt godtagbara skäl ansetts föreligga, då skälen typiskt sett inte ligger inom den upphandlande enhetens kontroll, eller där upphandlaren åberopar skäl för avbrytande som tydligt framgår av förfrågningsunderlaget. I det aktuella förfrågningsunderlaget från MEAB finns ingen sådan information.

MEAB har inte haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. Av förfrågningsunderlaget framgår att det anbud som erhåller lägst utvärderingspris ska tilldelas kontrakt. Till förfrågningsunderlaget bifogades en prisbilaga (Svarsmatris Priser) där priserna skulle anges. Priserna skulle sedan viktas för att få fram anbudspriset. Av förfrågningsunderlaget framgår klart och tydligt vilka förutsättningar som gäller för anbudsgivandet och hur utvärderingen av anbuderna ska genomföras. Förfrågningsunderlaget är således inte behäftat med sådana brister eller otydligheter som enligt rättspraxis skulle kunna utgöra sakligt godtagbara skäl för avbrytande av upphandlingen.

Prisangivelse/prissättning

Det saknar betydelse för sakfrågan vad den aktuella prismallen har för namn. Under punkt 1.4.1 och 1.6.3 i förfrågningsunderlaget namnges prisbilagan "Svarsmatris priser". Vad gäller otydligheten avseende om pris skulle anges i SEK eller DKK förtydligades detta i de frågor och svar som meddelades under anbudsprocessen. Frågor och svar som meddelas under anbudsprocessen är en del av förfrågningsunderlaget. Genom förtydligandet av vilken kurs som DKK skulle anges i fanns det inte längre någon otydlighet avseende prisangivelse och en jämförelse av anbudet kunde göras på ett likabehandlande och transparent sätt. Den växlingskurs som MEAB angav i sitt förtydligande var att 1 SEK motsvarar 0,80 DKK, vilket inte överensstämmer med den kurs som en av anbudsgivarna föreslog. Förtydligandet har inte gjorts i strid med vare sig likabehandlings- eller transparensprincipen.

Det är inte korrekt att MEAB:s förtydligande om prissättning skulle innebära en väsentlig förändring eller en ny omräkningskurs. Förfrågningsunderlaget har inte ändrats utan endast förtydligats. Det har inte skett någon förändring av ett skall-krav.

Viktning av priser

Utvärderingsmodellen är inte otydlig. Det framgår tydligt att den angivna prognosen är en uppskattning av framtida inköp, inte ett åtagande om inköp. Det är inte visat att den angivna viktningen inte skulle kunna anses vara kopplad till den verkliga förväntade volymen. Det kan heller inte anses utgöra ett krav att en utvärderingsmodell måste avse den förväntade volymen. Det är inte visat att volymen har angetts felaktigt eller att detta skulle ha en sådan inverkan på slutresultatet att upphandlingen måste

avbrytas. Det framgår tydligt vad de angivna procentsatserna utgör andel av och hur viktning ska ske.

Det faktum att det i svarsmatrisen inte anges någon volym för respektive produkt visar att upphandlaren valt att vikta priserna enligt den angivna modellen i stället för att ange en produktspecifik volymangivelse. Ingen av anbudsgivarna har ifrågasatt utvärderingsmodellen, vilket visar att den har framstått som tydlig. Det är fullt möjligt för MEAB att göra en objektiv och korrekt bedömning av vilken anbud som har lägst pris, utan att detta skulle strida mot principerna som följer av LUF.

Kvalitet

MEAB:s påstående att kvalitetskraven varit alltför vaga utgör inte något sakligt godtagbart skäl för att avbryta upphandlingen, eftersom kvaliteten inte är föremål för utvärdering. Under anbudstiden uppmärksammades MEAB på att specifika kvalitetskrav inte hade angetts för produkterna. MEAB besvarade detta genom att anföra bl. a. att förfrågan har ställts till lämpliga leverantörer i kvalifikationsordningen samt att det finns ett skallkrav att de produkter som offereras ska vara av god och hållbar kvalitet. MEAB har valt att inte ändra dessa förutsättningar under anbudstiden och bör inte kunna använda kvalitetskrav som grund för ett avbrytandebeslut efter det att tilldelningsbeslut har meddelats. Att de offererade produkterna kvalitetsmässigt skiljer sig åt innebär inte att de inte är jämförbara i enlighet med utvärderingsmodellen eller förfrågningsunderlaget i övrigt.

Av EU-domstolens praxis framgår att det måste göras en bedömning i det enskilda fallet av om det finns skäl för att avbryta en upphandling. Det framgår inte av mål C-27/98 och C-92/00 när en upphandlande enhet får avbryta en upphandling. Det är skillnad på situationer där upphandlaren först under anbudsutvärderingen upptäcker brister i förfrågningsunderlaget

jämfört med en situation där upphandlaren redan under anbudstiden har uppmärksamats på otydligheter eller brister och dessa har undanröjts av upphandlaren. Om upphandlaren inte avbryter upphandlingen när bristerna har konstaterats utan avhjälper dessa, kan upphandlaren inte i ett senare skede åberopa dessa brister som skäl för att avbryta upphandlingen. Syftet med LUF är inte att anta det subjektivt sett bästa anbudet. Att en upphandlande enhet har använt sig av en felaktig utvärderingsmodell kan utgöra skäl för att avbryta en upphandling men utgör inte alltid ett sakligt godtagbart skäl (jfr EU-domstolens dom i mål C-244/00).

Grund för tilldelning

MEAB:s påstående att tilldelningsbeslutet fattats på fel grund baserar sig på en intern riktlinje om kvalificeringssystem. Det är inte rimligt att en upphandlande enhet skulle ha möjlighet att avbryta en upphandling på grund av interna riktlinjer, då det riskerar att strida mot principerna om offentlig upphandling. I den aktuella upphandlingen finns det fullt godtagbara och jämförbara anbud som är utformade efter förfrågningsunderlaget. Ett avsteg från de interna riktlinjerna om kvalificeringssystem får inte orimliga konsekvenser och kan inte anses utgöra ett sakligt godtagbart skäl för ett avbrytande.

MEAB har inte visat att det föreligger någon risk för skadestånd vid fullföljande av upphandlingen. En icke visad risk kan omöjligt anses utgöra sakligt godtagbart skäl för ett avbrytande (jfr Kammarättens i Stockholm dom den 28 april 2011 i mål nr 4614-10).

Grunden för att avbryta en upphandling måste anses vara förverkad om grunden har påtalats under anbudstiden, har förtydligats under anbudstiden, upphandlingen fortgår efter den påtalade och rättade bristen och tilldelning sker. MEAB:s beslut att avbryta upphandlingen strider mot LUF och de

grundläggande gemenskapsrättsliga principer som styr offentlig upphandling. Detta har medfört att bolaget har lidit eller riskerar att lida skada. Den omständigheten att bolaget inte tilldelades kontrakt i det tilldelningsbeslut som sedan återkallades, innebär inte att bolaget inte har eller kan komma att lida skada. I de fall upphandlingen inte hade avbrutits hade bolaget kunnat tilldelas kontrakt.

MEAB har utvecklat grunderna för sin talan genom att i huvudsak anföra följande.

Ansökan om överprövning är felaktigt riktad mot Posten AB, trots att upphandlande enhet är MEAB, Posten AB:s dotterbolag. I förfrågningsunderlaget har av förbiseende ordet "meddelande" fallit bort i den inledande meningen avseende inbjudan till anbudsgivning.

I tilldelningsbeslutet den 17 oktober 2012 meddelades att en annan leverantör än bolaget tilldelades kontraktet. Bolaget kom på andra plats. Innan avtalsspärren löpte ut ville MEAB säkerställa att inget fel begåtts i upphandlingen, varför det genomfördes en total kontrollgenomgång av förfrågningsunderlaget och inkomna anbud. Vid denna genomgång konstaterades fel i själva utvärderingen. Som en konsekvens av detta återkallade MEAB tilldelningsbeslutet den 25 oktober 2012. Avsikten var att återkomma med ett nytt korrekt tilldelningsbeslut. Den fortsatta genomgången gav dock vid handen att förfrågningsunderlagets utformning inte möjliggör en jämförelse av anbuden på lika villkor. Mot den bakgrunden bedömde MEAB att det inte heller var möjligt att fastställa vilken anbudsgivare som lämnat det bästa anbudet. Upphandlingen avbröts genom beslut den 30 november 2012.

Det är inte korrekt att en upphandling endast får avbrytas i undantagsfall och att sakligt godtagbara skäl inte kan anses föreligga om orsaken till

avbrytandet ligger inom den upphandlande enhetens kontroll. Av EU-domstolens praxis följer att en upphandlande enhet har stort utrymme för egen bedömning av om förutsättningar föreligger för att avbryta en upphandling. Det är inte förbehållet undantagsfall eller när det annars föreligger tungt vägande skäl (jfr EU-domstolens dom i mål C-92/00). En upphandlande enhet har rätt att avbryta upphandlingen när den själv upptäckt fel i förfrågningsunderlaget eller i utvärderingsmodell. Blotta risken för t.ex. skadestånd vid fullföljande av en felaktigt genomförd upphandling har ansetts utgöra sakligt godtagbart skäl för att avbryta en upphandling (jfr Kammarrättens i Stockholm dom den 28 april 2010 i mål nr 4614-10).

Huruvida felet legat inom den upphandlande enhetens kontroll eller inte har inte tillmätts betydelse. En upphandlande enhet kan inte tvingas fullfölja en upphandling med allvarliga brister i förfrågningsunderlaget. Det skulle innebära att det inte med säkerhet kan fastställas att det bästa anbudet vunnit upphandlingen, vilket får anses vara det yttersta syftet med upphandlingsreglerna.

De konkreta omständigheter som ligger till grund för beslutet att avbryta upphandlingen är följande:

Prisangivelse/prissättning

Av punkt 1.5.2 i de kommersiella villkoren framgår att pris ska anges i SEK exklusive mervärdesskatt. Priserna ska anges i bilagan "Svarsmatris Priser". Bilagan bifogades emellertid inte förfrågningsunderlaget utan av ett annat dokument som bl. a. angav att priserna ska anges i DKK. Redan av denna anledning finns det skäl att avbryta upphandlingen. Vidare har det inte angetts hur priserna i DKK ska jämföras med priserna i SEK i utvärderingsmodellen.

Bristen på aktuell växelkurs gör det omöjligt att jämföra anbuden på ett transparent sätt. MEAB:s förtydligande om vilket omräkningstal som kommer att användas för priser som ska anges i DKK innebär inte att den ursprungliga bristen i förfrågningsunderlaget har avhjälpts i enlighet med LUF. Genom aktuellt svar ändrades förutsättningarna i förfrågningsunderlaget på ett högst väsentligt sätt och en ny omräkningskurs tillfördes upphandlingen.

Den omständigheten att omräkningskursen fastställdes på förslag av en enskild anbudsgivare innebär ett avsteg från likabehandlingsprincipen. Det är direkt felaktigt att MEAB skulle ha förverkat sin rätt att återropa denna grund som skäl för ett avbrytande (jfr Kammarrättens i Jönköping dom i mål nr 1706-10 samt Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 6093-10).

Viktning

Av förfrågningsunderlaget framgår att viktning av produkterna kommer att ske enligt en viss procentsats. Det framgår emellertid inte vad angivna procentsatser utgör andel av eller hur aktuell viktning ska ske. Angiven viktning för de olika varukategorierna är heller inte kopplad till verklig förväntad volym under kontraktstiden, varför viktningen riskerar att inte resultera i att bästa anbudsgivare tilldelas kontrakt. Prisvärderingsmodellen är således otydlig och bristfällig. Det är inte korrekt att utvärderingsmodellen inte ifrågasattes avseende viktning och volym. Oaktat detta har MEAB haft sakliga skäl för att avbryta upphandlingen, eftersom det inte varit tydligt hur viktningen skulle komma att ske.

Även om det inte finns ett krav på att en utvärderingsmodell måste avse den förväntade volymen, kan den upphandlande enheten vid tilldelning av kontrakt inte bortse från verkliga förhållanden. I förevarande situation visade sig inköpsprognoserna vara direkt felaktiga i förhållande till

angiven viktning, t.ex. ifråga om den relativt billiga produktkategorin "Nyckelband" jämfört med den generellt sett betydligt dyrare produktgruppen "Golf" som har en högre förväntad volym. MEAB hade därför rätt att avbryta upphandlingen.

Kvalitetskrav

Förfrågningsunderlaget innehåller vaga kvalitetskrav, vilket har inneburit att anbuden i kvalitetshänseende varit så skilda från varandra att det inte har ansetts möjligt att på ett likabehandlande sätt bedöma deras egentliga värde. Detta uppmärksammades först efter att anbuden hade kommit in. Det är korrekt att anbudsgivare under anbudsprocessen ställde frågor om kvalitetskraven. MEAB bedömde vid den tidpunkten att förfrågningsunderlaget var förenligt med LUF och att det var möjligt att göra en rättvis jämförelse av anbuden, vilket senare visade sig vara felaktigt.

Av rättspraxis från EU-domstolen och svensk domstol framgår att brister i förfrågningsunderlaget som medför risk för att det bästa anbudet i upphandlingen inte kan utses, utgör skäl för att avbryta en upphandling (jfr EU-domstolens dom i mål C244/00 Kauppatalo Hansel samt Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 6093-10). Att MEAB valde att fortsätta med upphandlingen innebär inte att MEAB därigenom har förverkat sin rätt att åberopa den aktuella grunden som skäl för att avbryta upphandlingen.

Om ursprunglig brist i annonsering eller förfrågningsunderlag lagligen kan undanröjas under anbudstiden är detta självklart önskvärt för såväl den upphandlande enheten som anbudsgivarna. Det bestrids att de nu aktuella bristerna har undanröjts eller att det över huvud taget varit möjligt att göra.

Utvärderingsmodell

MEAB har dessutom tillämpat fel grund för tilldelning av kontrakt i form av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i stället för lägst pris. MEAB har således av flera olika anledningar haft sakliga skäl för att avbryta upphandlingen. Det är inte korrekt att det klart och tydligt framgår vilka förutsättningar som gäller för anbudsgivandet. Ett slutförande av upphandlingen hade stridit mot LUF, de gemenskapsrättsliga principerna och hade inte heller varit affärsmässigt motiverat mot bakgrund av att anbuden inte kunnat jämföras.

Det är inte visat på vilket sätt bolaget har lidit eller riskerar att lida skada som en följd av att upphandlingen har avbrutits, eftersom bolaget gynnas av att upphandlingen görs om. Bolaget tilldelades inte kontrakt i det ursprungliga tilldelningsbeslutet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Det är ostridigt att föremålet för ansökan om överprövning är en upphandling avseende profilprodukter med diarienummer 12/1067. Att bolaget av misstag i ansökan om överprövning angett Posten AB som motpart i stället för MEAB, vilket har korrigerats i senare inlagor, kan inte enligt förvaltningsrättens bedömning anses medföra att bolagets ansökan om överprövning ska avvisas. Det ska även beaktas att det i förfrågningsunderlaget felaktigt anges att det är Posten AB som bjuder in till anbudsgivning. I och med att ansökan avseende den i målet aktuella upphandlingen ostridigt har kommit in i tid, ska ansökan prövas i sak av förvaltningsrätten.

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar

på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Frågan i målet är om MEAB haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen av profilprodukter.

EU-domstolen har slagit fast att gemenskapsreglerna om offentlig upphandling inte innebär att en upphandlande enhet har befogenhet att avstå från en upphandling endast i undantagsfall eller om det föreligger tungt vägande skäl (jfr mål C-92/00 och C-27/98). Det finns ingen skyldighet att fullfölja en påbörjad upphandling. Däremot framgår det av rättspraxis att ett beslut att avbryta en upphandling måste grundas på sakligt godtagbara skäl och att beslutet inte får vara godtyckligt. Ett beslut om avbrytande måste följa de grundläggande reglerna i EU-fördraget i allmänhet och i synnerhet principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet. Det är den upphandlande enheten som har att visa att det föreligger sakligt godtagbara skäl (se RÅ 2009 ref. 43). Det finns inte något stöd i praxis för att en upphandling inte får avbrytas sedan tilldelningsbeslut meddelats (jfr Kamrarrättens i Stockholm dom den 28 april 2011 i mål nr 4614-10).

I avgörandet C-244/02 Kauppatalo Hansel fann EU-domstolen att en upphandlande myndighet som har påbörjat ett anbudsförfarande på grundval av kriteriet lägsta pris kan avbryta detta förfarande utan att tilldela något kontrakt när myndigheten, efter att ha bedömt och jämfört anbuden, inser att den med hänsyn till innehållet i anbudsinfördran, på grund av fel som den begått vid dess förhandsbedömning, inte har möjlighet att välja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Detta gäller under förutsättning att myndigheten, när den fattar ett sådant beslut, iakttar grundläggande gemenskapsrättsliga regler inom offentlig upphandling såsom principen om likabehandling.

MEAB har som grund för beslutet att avbryta upphandlingen huvudsakligen uppgett att det inte, utifrån förfrågningsunderlag och utvärderingsmodell, har varit möjligt att utse det mest affärsmässiga anbudet. MEAB har uppgett att det finns diskrepanser i förfrågningsunderlaget vad gäller prissättning och utvärderingsmodell, att informationen om viktning är bristfällig och inte kopplad till verkligheten samt att kvalitetskraven är så vaga att det inte har varit möjligt att jämföra anbuden på ett rättvist sätt.

Av punkt 1.1.1 i förfrågningsunderlaget framgår att leverantörerna har valts ut och bjudits in till anbudsgivning inom ramen för ett internt kvalificeringssystem. Av punkt 2 och 3 i det aktuella kvalificeringssystemet framgår att syftet med kvalificeringssystemet är att etablera en lista över leverantörer som är kvalificerade att lämna anbud i framtida upphandlingar samt att ge Posten AB möjlighet att värdera vilka leverantörer som ska tas upp, dvs. fungera som en sorts prekvalifikation. Av punkt 4 framgår att tilldelningskriteriet "det ekonomiskt mest fördelaktiga bud" kommer att användas i upphandlingen och i andra framtida upphandlingar. I kvalificeringssystemet hänvisas till förfrågningsunderlaget för information om de närmare kriterierna för tilldelning. Vidare anges att leverantörerna ska leverera produkter av god och hållbar kvalitet.

Av punkt 1.4.2 i förfrågningsunderlaget framgår att grund för tilldelning av kontrakt är lägst pris samt att produkterna kommer att viktas enligt följande utvärderingsmodell:

Pennor: 20 %

Skrivblock: 20 %

Godis: 20 %

Nyckelband: 15 %

Paraply: 10 %

USB minne: 10 %

Golf: 5 %

Av punkt 1.5.2 framgår att priser ska anges i SEK exklusive mervärdesskatt och att priserna ska anges i Excel-bilagan "Svarsmatrix Priser". Någon bilaga med det namnet är inte ingiven i målet men av den bilaga som båda parter har hänvisat till avseende den aktuella svarsmatrisen framgår bl. a. att priser avseende Post Danmark ska anges i DKK.

Vad gäller prissättningen har det under anbudsprocessen tillförts information av MEAB om vilken växlingskurs som ska användas i prisangivelsen för de olika produkterna. Även om bristen på växlingskurs har avhjälpits under anbudsprocessen, kvarstår emellertid en diskrepans och viss otydlighet i förfrågningsunderlaget gällande vilken valuta som ska användas. Som MEAB påtalat torde omräkningskursen även påverka utvärderingen av pris. Förtydligandet i sig kan dock inte ensamt anses innebära en väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget. Vad gäller utvärderingsmodellen i sig framgår det av utredningen både att lägst pris respektive ekonomiskt mest fördelaktiga anbud kommer att användas, vilket utgör en diskrepans och otydlighet.

Vad gäller viktningen av produkterna framgår av förfrågningsunderlaget att den kommer att ske enligt vissa angivna procentsatser. Under anbudsprocessen tillförde MEAB ett dokument med estimerade prognoser för respektive produkter i syfte att underlätta prissättningen. MEAB meddelade anbudsgivarna att prognosen endast är uppskattad och inte ett åtagande för framtida volymer för inköp. MEAB har uppgett att det senare upptäcktes att viktningen inte var kopplad till verkliga förväntade volymer

och förväntade kostnader och att detta medför att viktningen i sig inte är affärsmässigt rimlig för MEAB. Förvaltningsrätten anser att det inte har framkommit tillräckliga skäl för att ifrågasätta detta. Ett av syftet med reglerna om offentlig upphandling är att möjliggöra för de upphandlande myndigheterna och enheterna att ingå affärsmässigt fördelaktiga kontrakt (jfr prop. 2006/07:128 s 154 f). Förvaltningsrätten finner att en upphandlande myndighet i allmänhet ges en stor frihet att inom ramen för ett affärsmässigt övervägande värdera de anbud som kvalificerat sig till anbudsutvärderingen och på grundval av detta fatta tilldelningsbeslut och upphandlingskontrakt.

Vad gäller uppställda kvalitetskrav för produkterna framgår av utredningen att MEAB har valt ut lämpliga leverantörer enligt en kvalifikationsordning samt att det finns ett skall-krav med innebörd att offererade produkter ska vara av god och hållbar kvalitet. MEAB har uppgett att uppställda kvalitetskrav varit alltför vaga och att det har funnits stora kvalitativa skillnader mellan anbudena, vilket har omöjliggjort en rättvis jämförelse.

Som framgår ovan har en upphandlande enhet ansetts ha rätt att avbryta en upphandling efter att det, med hänsyn till innehållet i anbudsinvitan, har konstaterats att det inte varit möjligt att välja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet (jfr EU-domstolens avgörande i mål C-244/02). Förvaltningsrätten finner inte heller här anledning att ifrågasätta MEAB:s bedömning att kvalitetskraven varit alltför vaga för att möjliggöra en objektiv jämförelse av anbudena. Den omständigheten att detta har konstaterats i ett sent skede av upphandlingsprocessen kan inte anses medföra att grunden för avbrytande inte är saklig. Det är den upphandlande enheten som avgör när det finns förutsättningar för att inleda en upphandling och när en inledd upphandling behöver avbrytas, givetvis med beaktande av de grundläggande regler och principer som ligger till grund för offentlig upphandling (jfr RÅ 2009 ref. 43).

Vid en sammantagen bedömning finner förvaltningsrätten att MEAB har haft sakligt godtagbara skäl att avbryta upphandlingen, då förfrågningsunderlaget delvis har varit otydligt, bristfälligt och, enligt MEAB, motverkar möjligheten för MEAB att ingå ett affärsmässigt rimligt kontrakt. Att beslutet fattats i ett sent skede av upphandlingsprocessen medför ingen annan bedömning, då skälen för beslutet får anses vara sakligt godtagbara. Det har inte framkommit i målet att bristerna har avhjälpits under upphandlingsprocessen. Det har inte heller framkommit i målet att beslutet strider mot de principer som ligger till grund för LUF och det finns därför inte förutsättningar för ett ingripande enligt LUF på de av bolaget anförda grunderna.

Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Susanne Bagge

Rådman

Föredragande har varit Catharina Nordler.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU